

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

วิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเมื่อปี 2540 ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อประชาชนทั่วทุกสาขาอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทบกระเทือนระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งส่งผลให้อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศชะงักงันอย่างรุนแรง ก่อนจะกระเตื้องขึ้นในปี 2542 และปี 2543 ต่อมาวันที่ 19 กันยายน 2549 ได้มีการประกาศยึดอำนาจการปกครองของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งผลด้านลบต่อภาพพจน์ของประเทศไทยจากสายตาชาวต่างชาติ ทั้งนักลงทุนและนักท่องเที่ยว จากผลกระทบด้านการเมือง ภัยธรรมชาติ ไข้หวัดนก และสถานการณ์ความไม่สงบของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ลดความเชื่อมั่นของนักลงทุนชาวต่างชาติลง เกิดสถานการณ์ผันผวน และเกิดภาวะชะงักงันของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน

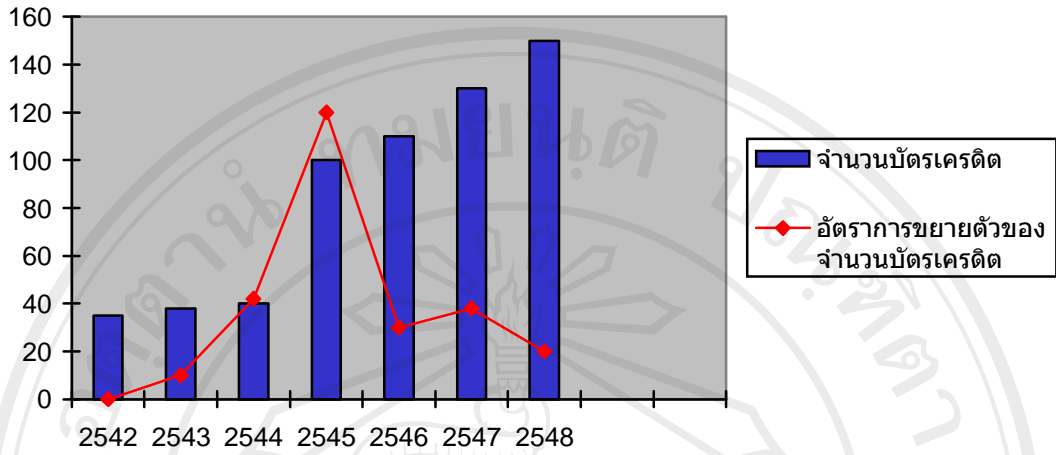
เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์เป็นการพัฒนาที่ไม่ได้ชะงักงันไปกับเศรษฐกิจของประเทศ ถึงแม้ว่าประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเงินอย่างรุนแรง แต่ก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์แต่อย่างใด เนื่องจากปัจจุบันอิเล็กทรอนิกส์เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นชีวิตการทำงาน ชีวิตส่วนตัว เพื่อให้ชีวิตมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น โดยเส้นทางของอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีแนวทางการพัฒนาที่เดินหน้าไปอย่างรวดเร็ว และมีทิศทางที่ทำให้ชีวิตมีความสะดวกสบายเป็นหลัก

การพัฒนาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ที่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจ ในส่วนที่สำคัญที่สุดส่วนหนึ่งนั่นคือ การเปลี่ยนแปลงระบบการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าด้วยเงินตรามาเป็นระบบการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าด้วยระบบเงินอิเล็กทรอนิกส์ จากอดีตถึงปัจจุบันระบบเศรษฐกิจมีการและพัฒนาสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา นับตั้งแต่มีการนำสินค้าเพื่อเป็นสื่อกลางจนกระทั่งมีการใช้เงินมาเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน คำว่าเงินประกอบไปด้วยเงินเหรียญ ธนบัตร และเช็ค แต่ในยุคปัจจุบันยังมีเงินใหม่ที่เกิดขึ้นและได้รับความนิยมอย่างมากคือ เงินพลาสติก

เงินพลาสติกแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

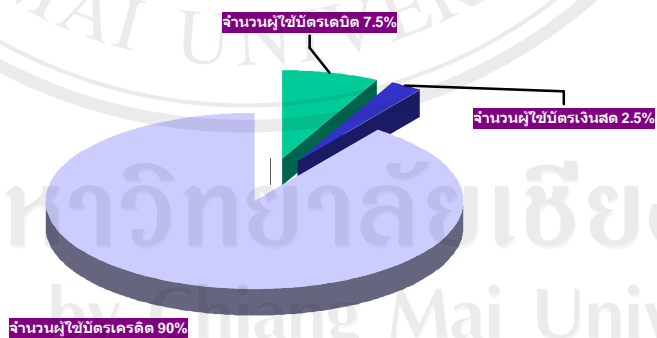
1. บัตรเดบิต/บัตรเอทีเอ็ม (Debit Card/ATM Card) คือ บัตรที่ใช้ในการถอนเงินโดยใช้คู่กับบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ถือบัตรซึ่งบัตรเดบิตสามารถใช้ชำระค่าสินค้าและบริการได้แทนการชำระด้วยเงินสด โดยระบบจะทำการหักเงินค่าสินค้าและบริการออกจากบัญชีเงินฝากทันทีที่ผู้ถือบัตรใช้บัตรชำระค่าสินค้าและบริการ
2. บัตรเครดิต (Credit Card) คือ บัตรที่ผู้ถือบัตรสามารถใช้ชำระค่าสินค้าและบริการแทนเงินสดในลักษณะซื้อก่อนจ่ายทีหลัง (Pay Later) โดยผู้ออกบัตรจะเป็นผู้รับภาระในการชำระเงินให้แก่ร้านค้าผู้รับบัตรไปก่อน และจะส่งใบเรียกเก็บเงินให้ผู้ถือบัตรชำระเงินภายในระยะเวลาที่กำหนดเดือนละครั้ง
3. บัตรเงินสดดิจิทัล (Digital Cash Card)/บัตรชำระเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) คือ บัตรที่ผู้ประกอบการจัดบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ออกให้แก่ผู้บริโภค เพื่อใช้ชำระค่าสินค้าและบริการแทนการชำระด้วยเงินสด โดยผู้ถือบัตรต้องทำการเติมเงินในบัตรเงินสดดิจิทัลก่อน เช่น เติมเงินราคา 300 บาท บัตรก็จะมีมูลค่าในการซื้อสินค้าและบริการ 300 บาท เป็นต้น เพื่อให้บริการกับลูกค้าในลักษณะซื้อตอนนี้จ่ายล่วงหน้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ และช่วยเพิ่มความสะดวกในการจับจ่ายให้แก่ลูกค้ามากขึ้น โดยผู้ถือบัตรสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายส่วนตัว รวมถึงช่วยบริหารการเงิน การใช้จ่ายผ่านบัตรเงินสด ดิจิทัล จะมีการแจ้งรายละเอียดการใช้จ่าย ทั้งยังสามารถเช็คยอดเงินคงเหลือในบัญชีได้อย่างง่ายดายทุกครั้งที่มีการใช้บัตร

เงินพลาสติกได้กลายมาเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายในยุคปัจจุบัน เนื่องจากความสะดวกสบายในการใช้ ไม่ต้องพกพาเงินสดเป็นจำนวนมาก บัตรเดบิตและบัตรเครดิตนั้นได้มีค่านิยมใช้และเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย แต่บัตรชำระเงินล่วงหน้าหรือบัตรเงินสดดิจิทัลนั้นยังคงเป็นของใหม่สำหรับคนไทยถึงแม้ว่าต่างประเทศจะมีการใช้บัตรเงินสดดิจิทัลกันมาเป็นสิบๆปีแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากปัญหาวิกฤติการณ์ทางการเงินของไทยปี 2540 ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกกฎหมายประการเกี่ยวกับบัตรเครดิตที่ทำการจำกัดบริเวณไม่ให้ขยายใหญ่ไปกว่านี้ เช่นการกำหนดรายได้ขั้นต่ำของผู้สมัครบัตรเครดิตเป็น 15,000 บาทต่อเดือน เพื่อชะลอหนี้ภาคครัวเรือนไม่ให้ขยายตัวจนเข้าขั้นรุนแรงทำให้อัตราการขยายตัวของบัตรเครดิตลดลงเรื่อย ๆ ดังภาพ

รูปที่ 1.1 การปรับตัวของบัตรเครดิตหลังการออกมาตรการควบคุมหนี้ภาคครัวเรือน
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ทำให้สถาบันการเงินต่างบุกเบิกช่องทางใหม่ๆเพื่อหารายได้ให้กับองค์กร ดังนั้นบัตรเงินสดดิจิทัล จึงกลายเป็นทางเลือกใหม่ของคนไทยแต่เนื่องจากพฤติกรรมการบริโภคของคนไทยไม่คุ้นเคยกับการจ่ายก่อนบริโภคที่หลังทำให้บัตรเงินสดดิจิทัลยังไม่เป็นที่นิยมแพร่หลายมากนัก

รูปที่ 1.2 ปริมาณผู้ใช้เงินพลาสติกของประเทศไทยในปี 2549
ที่มา : ธุรกิจวีซ่า ประเทศไทย

ในต่างประเทศบัตรเงินสดดิจิทัล กลายเป็นบัตรที่สำคัญในการใช้จ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน โดยไม่ต้องถือเงินสดจำนวนมากและในแต่ละร้านไม่ว่าร้านขนาดเล็ก หรือห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ล้วนมีระบบรับรองบัตรเงินสดดิจิทัล ทำให้การซื้อสินค้าเล็กๆน้อยไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ 1 ฉบับ หรือเครื่องไฟฟ้าชิ้นใหญ่สามารถทำได้สะดวก เช่น สิงคโปร์ ประชากรทั้งประเทศใช้ ชิพการ์ดทำธุรกรรมทางการเงิน มีผู้ใช้มากกว่า 5 ล้านใบ พลเมืองฮ่องกง ใช้ชิพการ์ดแทนเงินสดมีมากกว่า 10 ล้านใบ ไม่นับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งมาเลเซีย และไต้หวันก็นิยมใช้บัตรเงินสดแทนเงินสดเช่นกัน

สำหรับประเทศไทยปัจจุบันได้มีสถาบันการเงินและธุรกิจที่เปิดตัวการให้บริการบัตรเงินสด ดิจิตอล ดังนี้

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.) ร่วมกับบริษัทเพย์มัน โซลูชั่น ให้บริการผลิตภัณฑ์บัตรเงินสดดิจิทัลในชื่อว่า บัตรพีเพด โอเค แคช เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการไทยแลนด์ แกรนด์ อินิทิเอชัน 2006 ซึ่งทำให้สินค้าทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีความหลากหลายในการนำเสนอนักท่องเที่ยวยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบัตรดังกล่าว จะช่วยอำนวยความสะดวกด้านการใช้จ่ายของ นักท่องเที่ยว โดยไม่จำเป็นต้องพกเงินสดเมื่อ เดินทางมาเที่ยวไทย ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่มีทั้งนักท่องเที่ยวคนไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาไทย รวมถึงผู้ที่นิยมสะสมบัตรเติมเงินด้วย ในเบื้องต้น ตั้งเป้าการจำหน่ายบัตร จำนวน 1 ล้านใบ โดยหลังการหักค่าใช้จ่ายแล้ว จะนำเงินจำนวน 60 ล้านบาท ขึ้นทุนเกล้าฯ ถวายในหลวง

2. สายการบินโอเรียนท์ไทย ให้บริการผลิตภัณฑ์บัตรเงินสดดิจิทัลในชื่อว่า บัตรพีเพด การ์ด สำหรับจ่ายค่าตั๋วเดินทางเส้นทางการบินในประเทศกับโอเรียนท์ แอร์จัดจำหน่ายราคาใบละ 5 พันบาท

3. ธนาคารไทยพาณิชย์ ร่วมกับบริษัท คิงเพาเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด ออกบัตรสุวรรณภูมิ แคช การ์ด (Suvarnabhumi Cash Card) โดยเป็นธนาคารพาณิชย์ของไทยแห่งแรกที่ให้บริการบัตรเงินสด ดิจิตอล (Digital Cash Card) เพื่อรองรับการใช้จ่ายใช้สอยของลูกค้านักท่องเที่ยว โดยมีมุ่งส่งเสริมให้สุวรรณภูมิ เป็นยุทธศาสตร์ผลักดันเศรษฐกิจไทยให้เติบโต ธนาคารไทยพาณิชย์จึงได้ริเริ่มนำบัตรเงินสดมาใช้ในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นแห่งแรก

4. เซเว่น อีเลฟเว่น ให้บริการผลิตภัณฑ์บัตรเงินสดดิจิทัล ในชื่อว่า บัตร SMART PURSE ในช่วง 3- 5 ปีที่ผ่านมาเซเว่นอีเลฟเว่นได้ประสบปัญหาการจับฉั้บบ่อยครั้งเนื่องด้วยเป็นร้านสะดวกซื้อที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมีการขยายสาขาทั่วประเทศ เปิดให้บริการ 24 ชั่วโมงมีพนักงานเข้ากะเพียง 1-2 คน ทำให้มีอาสาสมัครช่วยเหลือโอกาสในการปล้นและไม่เกรงกลัวกับกฎหมายแต่อย่างใด การใช้บัตรเงินสดดิจิทัลเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดขณะนี้เนื่องจากไม่ต้องมีการ

เก็บเงินสดไว้เป็นจำนวนมาก ดังนั้น บริษัท ซี พี เซเวนอีเลฟเว่นจึงร่วมกับบริษัท ไทยสมาร์ตการ์ด จำกัด(มหาชน)และอีกหลายบริษัท เพื่อออกผลิตภัณฑ์บัตรเงินสดดิจิทัล “สมาร์ตเพิร์ล”

รูปที่ 1.3 ตัวอย่างบัตรเงินสดดิจิทัล “สมาร์ตเพิร์ล”

“สมาร์ตเพิร์ล” บัตรเงินสดดิจิทัล คือบัตรที่มีไมโครโพรเซสเซอร์ชิพ หน่วยความจำสูงที่สามารถ เก็บข้อมูลได้มาก มีความปลอดภัยสูง ยากต่อการปลอมแปลง ซึ่งสามารถนำไปใช้ชำระค่าสินค้าและบริการตามร้านค้าต่างๆแทนเงินสด ได้ภายในไม่กี่วินาทีโดยไม่ต้องทำการเติมเงินในบัตรก่อนนำไปซื้อสินค้าและบริการโดยอายุการใช้งานของบัตร “สมาร์ตเพิร์ล” น้อยที่ 3 ปี

การซื้อบัตรเงินสดครั้งแรก ค่าธรรมเนียมแรกเข้าหรือการซื้อบัตรครั้งแรกราคา 250 บาท และต้องเติมเงินได้ที่จุดซื้อได้ตั้งแต่ 50-10,000 บาทก่อนถึงจะใช้บัตรได้

วิธีการเติมเงิน สามารถเติมมูลค่าเงินในบัตรสมาชิกได้ที่ร้าน 7-Eleven , true shop และ True My Shop ทุกสาขา (ภายในปี 2550 จะสามารถเติมเงินผ่านเอทีเอ็มธนาคารได้แก่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)และ จุดเคาท์เตอร์เซอร์วิส ที่มีกว่า 5,000 แห่งประเทศ ตลอดจนการเติมเงินผ่านอินเทอร์เน็ต หรือผ่านทางโทรศัพท์

- ค่าธรรมเนียมการเติมเงินครั้งละ 3 บาท
  - เติมเงินต่ำสุด 50 บาท / ครั้ง และมีเงินในบัตรสูงสุดไม่เกิน 10,000 บาท / บัตร
- บัตรเงินสดดิจิทัลสามารถโอน-รับ เงินผ่านบัตรได้โดยไม่ต้องมีบัญชีธนาคาร ดังนี้

1. การลงทะเบียน (ทั้งผู้โอน และ ผู้รับ) โดยการนำบัตรสมาชิก มาลงทะเบียนได้ที่ร้าน 7-Eleven ทุกสาขา

- พนักงานขอข้อมูล หมายเลขบัตรประชาชน และเบอร์โทรศัพท์ เพื่อประกอบการลงทะเบียน

- กดรหัสส่วนตัว 4 หลัก

2. การโอนเงินนำบัตรสมาชิก ไปที่ร้าน 7-Eleven สาขาใกล้บ้านคุณ ที่มีสัญลักษณ์

Counter Service Plus

- ระบุจำนวนเงินที่ต้องการโอน (ไม่เกิน 10,000 บาท / บัตร / วัน)
- ชำระเงินที่ต้องการโอน พร้อมค่าโอน ครั้งละ 20 บาท

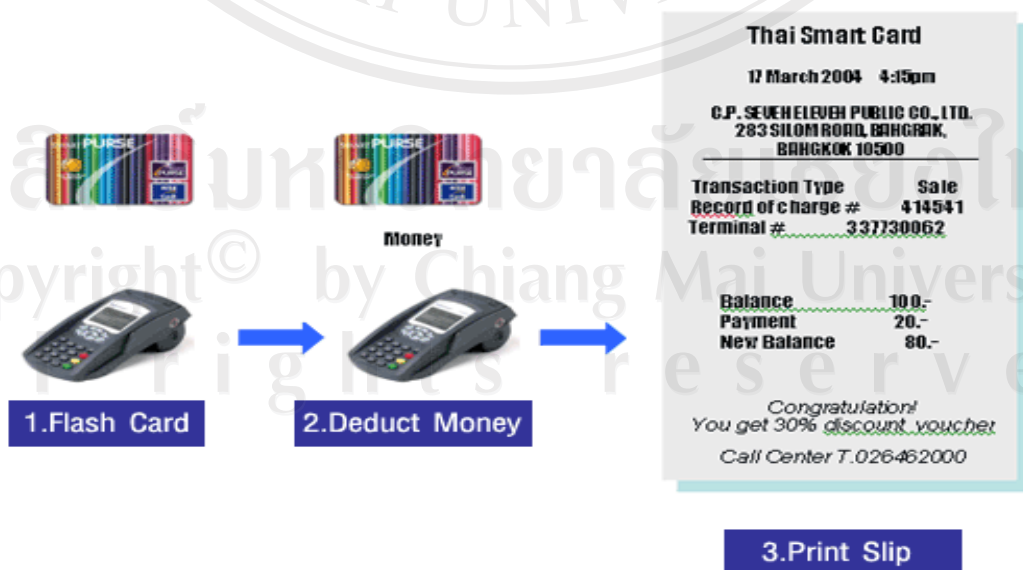
3. การรับเงิน นำบัตรสมาชิก 7-Eleven สาขาใกล้บ้านคุณ ที่มีสัญลักษณ์ Counter Service Plus

- แจ้งพนักงาน ว่าต้องการรับเงินผ่านบัตร
- เสียบบัตรที่เครื่องรับบัตร
- กดรหัสส่วนตัวของผู้รับเงิน 4 หลัก

จุดเด่นของบัตรสมาร์ทเฟิร์ส คือ การได้รับการสนับสนุนจาก วีซ่า อินเตอร์เนชันแนล ผู้บริหารบัตรเครดิต และบัตรเดบิตระดับโลก ซึ่ง 'ไทยสมาร์ตการ์ด' ถือเป็นหนึ่งในผู้บริหารจัดการแบรนด์ 'VISA CASH' ในประเทศไทย ดังนั้น ผู้ถือบัตรสมาร์ทเฟิร์ส จะสามารถใช้บัตรดังกล่าวได้ในร้านค้า ตู้เอทีเอ็ม ระบบขนส่งมวลชน ที่มีสัญลักษณ์ 'VISA CASH' ปัจจุบันในประเทศไทยมีจุดที่รับ "VISA" มากกว่า 75,000 แห่ง

ร้านค้าและสถานบริการที่รับบัตรสามารถใช้บัตรได้ที่ 7-Eleven, ทูริช็อป, ออริเอ็นท์ช็อป และร้านค้าอื่นๆที่มีสัญลักษณ์สมาร์ทเฟิร์สซึ่งทางบริษัทจะแจ้งให้ทราบโดยผ่านร้านเซเว่น และไปรษณีย์อย่างต่อเนื่อง เช่น ฟ้ายเบเกอร์รี่, ร้านกาแฟวาวิ, เซสเตอร์ กริลด์, แบลคแคนยอน, ฟิ้งน้อยเบเกอร์รี่, ร้านวนัสนันท์ เชียงใหม่, แม่วังสื่อสาร, ร้านอาหาร โอ อี ซี, รถไฟฟ้าBTS, ป๊อปปี้มัมปตท. เป็นต้น

กรณีบัตรหายหรือไม่ต้องการต่ออายุบัตร เสียค่าธรรมเนียมดำเนินการ 50 บาท และต้องซื้อบัตรใหม่ในราคา 250 บาท

รูปที่ 1.4 อุปกรณ์และการทำงานของระบบบัตร "สมาร์ทเฟิร์ท"

สิทธิประโยชน์สำหรับร้านค้าที่รับบัตรสมาร์ตเพิร์ล

1. สะดวกรวดเร็ว และลดคิว ณ จุดชำระเงิน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการลูกค้าในช่วงเวลาเร่งด่วน
2. ลดปัญหาการบริหารเงินสดย่อยจากการรับทอนเหรียญและธนบัตร
3. ป้องกันปัญหาการทุจริตและการโจรกรรมเนื่องจากการรับชำระค่าสินค้าด้วยบัตร "สมาร์ตเพิร์ล"
4. ลดภาระค่าโทรศัพท์ของร้านค้าเนื่องจากการทำรายการชำระค่าสินค้าเป็นระบบออฟไลน์
5. ช่วยเพิ่มยอดขายจากการใช้จ่ายที่สะดวก
6. เพิ่มโอกาสในการขยายฐานลูกค้า จากจำนวนผู้ถือบัตร "สมาร์ตเพิร์ล" มากกว่า 3 ล้านใบ
7. เพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ร้านค้าเนื่องจากมีรูปแบบการชำระเงินที่ทันสมัย
8. สร้างความแตกต่าง และโอกาสทางการค้าขาย เช่น ลดราคาเป็นจำนวนเศษสตางค์ เช่น 10 สตางค์ ซึ่งไม่สามารถทำได้กับการจ่ายเงินสด
9. สามารถจัดรายการส่งเสริมการขายผ่านบัตร "สมาร์ตเพิร์ล" ได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สิทธิประโยชน์สำหรับผู้ถือบัตรสมาร์ตเพิร์ล

1. เพิ่มความปลอดภัยเนื่องจากไม่ต้องพกพาเงินสด
2. เพิ่มความสะดวกในการจ่ายเงินมากยิ่งขึ้น เนื่องจากไม่ต้องรอและไม่ต้องนับเงินทอนไม่ต้องใส่รหัสผ่านและไม่ต้องรอเซ็นด์ใบเสร็จ
3. สามารถลดเวลาในการจ่ายเงิน ณ จุดจ่ายเงิน โดยไม่ต้องต่อแถวนานเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ทันสมัย และเปลี่ยนรูปแบบการใช้จ่าย
4. สามารถเก็บคะแนนสะสมได้ทุกครั้งที่ใช้จ่ายผ่านบัตรสมาร์ตเพิร์ล
5. สามารถแลกของรางวัลได้ทุกร้านค้าที่รับแลกของรางวัล
6. ได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษต่างๆ เพิ่มเติมมากมาย เช่น ส่วนลดร้านค้า แลกการจ่ายเงินพิเศษ ฯลฯ

ในอนาคตบัตรสมาร์ตเพิร์ลจะขยายการจับจ่ายและทำธุรกรรมทางการเงินผ่านบัตร สมาร์ตเพิร์ล ได้อีกในหลายๆด้าน เช่น จ่ายค่าแท็กซี่ ค่าทางด่วน หรือเก็บข้อมูลคนไข้ของโรงพยาบาลผ่านบัตร โดยเซเว่นอีเลฟเว่นได้รับความนิยมอย่างมากและมีครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย ดังนั้นจึงเป็นรากฐานสำคัญที่จะขยายบัตรสมาร์ตเพิร์ลให้ได้รับความนิยมทั่วประเทศ

นอกจากนี้จังหวัดเชียงใหม่ยังเป็นจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยว กลุ่มคนทำงานที่ทันสมัย นักศึกษา และกลุ่มคนที่สนใจเทคโนโลยีใหม่ๆอยู่มากมายดังนั้นจึงเป็นไปได้ง่ายที่บัตรสมาชิกเพิร์สจะได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วในอนาคตอันใกล้ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันการเลือกใช้บริการบัตรเงินสดดิจิทัล “สมาร์ตเพิร์ส” ในจังหวัดเชียงใหม่ยังคงมีปริมาณลูกค้าใช้บริการในระดับต่ำ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเพื่อให้ทราบถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการบัตรเงินสดดิจิทัล “สมาร์ตเพิร์ส” ของประชาชน ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ผลการศึกษาดังกล่าวคาดว่าจะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้สถาบันการเงินและธุรกิจที่ให้บริการบัตรเงินสดดิจิทัล ได้เห็นถึงระดับความสำเร็จและข้อควรปรับปรุงในผลิตภัณฑ์ บัตรเงินสดดิจิทัล เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการบัตรสมาชิกเพิร์ส ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการใช้บัตรเงินสดดิจิทัล “สมาร์ตเพิร์ส” ของผู้บริโภค รวมถึงปัญหาของผู้บริโภคในการใช้บริการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
- 2) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน เพื่อส่งเสริมการตลาด ที่มีผลต่อการขยายฐานลูกค้าบัตรสมาชิกเพิร์ส ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
- 3) เพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีการปรับปรุงระบบการทำงานของผลิตภัณฑ์ ให้มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1) การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการบัตรเงินสดดิจิทัล “สมาร์ตเพิร์ส” ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมุ่งศึกษาโครงสร้างทั่วไปของการใช้บริการบัตร “สมาร์ตเพิร์ส” รวมทั้งปัจจัยต่างๆที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความต้องการเลือกใช้บริการบัตร “สมาร์ตเพิร์ส” ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการมากน้อยเพียงใด อีกทั้งศึกษาความคิดเห็นและปัญหาจากการใช้บริการบัตรของผู้บริโภคว่ามีความคิดเห็นและมีปัญหาใดบ้าง โดยศึกษาเฉพาะผู้บริโภคที่ใช้บริการบัตรเงินสดดิจิทัล “สมาร์ตเพิร์ส” ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

2) เลือกเก็บข้อมูลเฉพาะผู้บริโภคที่ใช้บริการบัตรเครดิตดิจิทัล “สมาร์ทเพิร์ส” ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่โดยออกแบบสอบถามและทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 ราย

1.5 นิยามศัพท์

ร้านค้า หมายถึง จุดบริการ/สถานที่/ห้างร้าน ที่บริษัทกำหนดให้เป็นจุดรับชำระค่าสินค้า/บริการด้วยบัตร

ร้านสะดวกซื้อ / มินิมาร์ท (Convenience Store / Minimart) รูปแบบทั้งสอง สามารถจัดได้ว่าเป็นพวกเดียวกัน แต่โดยมากคนละสายพันธุ์ ร้านสะดวกซื้อมีที่มาจากสหรัฐอเมริกา ส่วนมินิมาร์ทมีที่มาจากประเทศทางยุโรป หากพิจารณาในลักษณะของส่วนประสมสินค้า คงไม่ต่างกันมากนัก คือ มีอาหารจานด่วน และเครื่องดื่ม แต่สัดส่วนของส่วนผสมอาจจะต่างกันขึ้นอยู่กับการจัดตำแหน่ง และกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของร้านค้านั้นๆ มีพื้นที่ขายประมาณ 50-200 ตารางเมตร เป็นร้านค้าที่ให้บริการต่อลูกค้าที่ต้องการความสะดวก และความรวดเร็ว จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า ตั้งแต่ทำเลที่ตั้ง ตั้งอยู่ในทำเลที่เป็นแหล่งชุมชน หรือในปั้มน้ำมัน โดยส่วนใหญ่ให้บริการ 24 ชั่วโมง มีสินค้าไม่หลากหลายเท่าซูเปอร์มาร์เก็ต แต่วิธีการจัดเรียงสินค้าหาง่าย ให้ความรวดเร็วในการชำระเงิน

บัตรเดบิต/บัตรเอทีเอ็ม (Debit Card/ATM Card) บัตรเดบิตเป็นบัตรพลาสติกประเภทจ่ายเงินทันทีเมื่อซื้อสินค้าและบริการ (Pay Now) โดยบัตรประเภทนี้ใช้คู่กับบัญชีเงินฝากของผู้ถือบัตร ซึ่งอาจจะเป็นบัญชีออมทรัพย์ หรือกระแสรายวัน โดยส่วนใหญ่ธนาคารผู้ออกบัตรจะพัฒนาบัตร ATM ของตนมาเป็นบัตรเดบิต คือบัตรที่ผู้ใช้บัตรชำระค่าสินค้าและบริการโดยถูกตัดเงินจากบัญชีเงินฝากทันที(PayNow)โดยผู้ถือบัตรจะถูกหักเงินในบัญชีทันทีขณะที่ใช้บัตรชำระเงิน

บัตรเครดิต (Credit Card) ผู้ออกบัตรจะกำหนดคุณสมบัติและวงเงินการใช้จ่ายของผู้ถือบัตรไว้ล่วงหน้า ผู้ถือบัตรจะได้รับประโยชน์จากการนำบัตรไปซื้อสินค้าหรือบริการ โดยได้รับช่วงปลอดการชำระเงิน (Grace Period) ภายในระยะเวลาหนึ่งตามที่ผู้ออกบัตรจะกำหนด โดยในระหว่างนั้นผู้ออกบัตรจะเป็นผู้รับภาระในการชำระเงินให้แก่ร้านค้าผู้รับบัตรไปก่อน ผู้ออกบัตรจะส่งใบเรียกเก็บเงินเพื่อให้ผู้ถือบัตรชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดเดือนละครั้ง

บัตรชำระเงินล่วงหน้า (Prepaid Card)/บัตรเงินสดดิจิทัล (Digital Cash Card) คือบัตรที่ผู้ถือบัตรได้จ่ายเงินล่วงหน้า (Pay Before) ให้แก่ผู้ออกบัตร เพื่อใช้ชำระค่าสินค้าหรือบริการที่มีมูลค่าต่ำ เช่น ค่าโทรศัพท์สาธารณะ ค่าผ่านทางด่วน เป็นต้น บัตรเงินสด ดิจิทัลได้ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ต้องการความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งเป็นการช่วยลดภาระในการพกเงินเหรียญหรือต้องทำให้เสียเวลารอเงินทอนในการชำระค่าสินค้า บริการในแต่ละครั้งระบบ

บัตรเงินสด ดิจิตอล นี้จะทำการแปลงมูลค่าเงินสดที่ต้องการเติมลงในบัตร “บัตรเงินสด ดิจิตอล” ให้อยู่ในรูปของเงินสดอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะมีมูลค่าเท่ากับเงินสดที่เราได้ทำการเติม ลงไปในบัตร “เงินสด ดิจิตอล” ทุกประการ โดยหลังจากที่ผู้ถือบัตรเติมเงินเรียบร้อยแล้ว ก็สามารถนำบัตร “เงินสด ดิจิตอล” ไปชำระค่าสินค้าและบริการแทนเงินสดได้ที่ร้านค้า ต่างๆ ที่ยินดีรับบัตร “เงินสด ดิจิตอล” นี้ได้ทันที

ชิพ คอมพิวเตอร์ คือ แผ่นวงจรซึ่งเป็นแผ่นซิลิคอนขนาดเล็ก ประกอบไปด้วยวงจรและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ได้จำนวนมาก

ผู้ถือบัตร คือ บุคคลซึ่งมีบัตรไว้ในครอบครองโดยสุจริต

จุดให้บริการ หมายถึง สถานที่/ห้างร้านหรือจุดอื่นใดที่บริษัทกำหนดให้เป็นผู้ให้บริการเติมมูลค่าเงินลงในบัตร

มูลค่าเงิน หมายถึง มูลค่าเงินที่อยู่ในบัตร ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved